

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6To/49/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8111010776
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emil Dubňanský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8111010776.3

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Emila Dubňanského a sudcov JUDr. Petra Farkaša a JUDr. Rastislava Vargu PhD., L.L.M., MBA na verejnom zasadnutí konanom dňa 11. decembra 2019, v trestnej veci obž. B. R. a spol., pre obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, 4 písm. a) Trestného zákona spáchaný vo forme spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona a iné, o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 41T/59/2011 zo dňa 19. júna 2019 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. poriadku z a m i e t a odvolanie prokurátora.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 41T/59/2011 zo dňa 19. júna 2019 boli obžalovaní B. R., Q. K. a V. W. podľa § 285 písm. a/ Tr. poriadku oslobodení spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Prešov, sp. zn. 1Pv 835/07, pre skutky kvalifikované v bode:

I. ako obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, 4 písm. a) Trestného zákona, spáchaný v spolupáchateľstve podľa § 20 Trestného zákona,

II. prečin podvodu podľa § 221 ods. 1, 2 Trestného zákona, spáchaný v spolupáchateľstve podľa § 20 Trestného zákona, ktoré mali spáchať tak, že:

I. obž. B. R. a obž. Q. K.

- obaja obžalovaní v období od 11.8.2005 do 14.9.2007 v Prešove v sídle spoločnosti K. SK, s. r. o. W., ul. A. č. XX, po vzájomnej dohode, obž. B. R. ako zamestnanec uvedenej spoločnosti a zodpovedný pracovník nákupu drevnej hmoty celkom v 333 prípadoch potvrdil odtlačkom pečiatky tejto spoločnosti a svojím podpisom dodacie listy na dodávky drevnej hmoty vyhotovené obž. Q. K., súkromným podnikateľom podnikajúcim ako živnostník pod obchodným menom Z. so sídlom v D. - V. R., ul. R. č. XX/XX a zaevidoval jej príjem v celkovom množstve 29.243 priestorových metrov, pričom táto drewná hmota v uvedenom objeme v skutočnosti nebola zo strany obž. Q. K. pre spoločnosť K. SK, s.r.o. dodaná, pričom na základe takto neoprávnene potvrdených dodacích listov obž. Q. K. vystavoval faktúry, do ktorých zahrnul aj uvedené nezrealizované dodávky a tieto faktúry zasielal na preplatenie spoločnosti K. SK, s. r. o., čím takto vylákal od tejto spoločnosti úhrady týchto faktúr v celkovej sume 9.924.960,- Sk ku škode spoločnosti K. SK, s. r. o., W..

II. obž. B. R. a obž. V. W.

- obaja obžalovaní v období od 7.12.2006 do 3.9.2007 v Prešove v sídle spoločnosti K. SK, s.r.o., W. na ul. A. č. XX, obž. B. R., ako zamestnanec tejto spoločnosti a zodpovedný pracovník nákupu drevnej hmoty v celkom 88 prípadoch potvrdil odtlačkom pečiatky tejto spoločnosti a svojím podpisom dodacie listy na dodávku drevnej hmoty vyhotovené obž. V. W., súkromným podnikateľom s miestom podnikania v S., ul. X. č. X a zaevidoval jej príjem v celkovom objeme 2.781,5 priestorových metrov, pričom táto

drevná hmota v uvedenom objeme v skutočnosti nebola zo strany obž. V. W. pre spoločnosť K. SK, s. r.o. v skutočnosti dodaná, pričom na základe takto neoprávnene potvrdených dodacích listov obž. V. W. vystavoval za svoju firmu faktúry, v ktorých do predmetu fakturácie zahrnul aj uvedené nezrealizované dodávky a tieto faktúry zasielal na preplatenie spoločnosti K. SK, s. r. o., čím takto vylákal od uvedenej spoločnosti úhrady týchto faktúr v celkovej sume 668.168,- Sk ku škode spoločnosti K. SK, s. r. o. W.,

pretože nebolo dokázané, že sa stali skutky, pre ktoré sú obžalovaní stíhaní.

Podľa § 288 ods. 3 Tr. poriadku prvostupňový súd odkázal poškodeného U. V. SK, s.r.o., A. č. XX, W., IČO 31 733 085, právneho nástupcu K. SK, s.r.o., A. č. XX, W., IČO 36 474 697 s nárokom na náhradu škody na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku podal ihneď po jeho vyhlásení odvolanie prokurátor, ktoré odôvodnil mimo iného aj tým, že okresný súd opätovne nesprávne vyhodnotil zabezpečené dôkazy a tieto vyhodnotil jednostranne v prospech všetkých troch obžalovaných, pričom má za to, že aj po vykonaní časti dôkazov, ktoré boli naznačené v zrušujúcom uznesení Krajského súdu Prešov sp. zn. 2To/12/2016 zo dňa 20.04.2016 sa dôsledne neriadil právnym názorom odvolacieho súdu. Prvostupňový súd si osvojil na základe vykonaného dokazovania právny názor, že evidencia vedená na vrátnici neposkytuje nespochybniteľný fakt, že skutočne, ak nejaké vozidlo v nej nie je zapísané, že sa nemohlo nachádzať v areáli K.. V ďalšom rozvádza odôvodnenie napadnutého rozsudku, pričom s tam uvedeným právnym názorom súdu sa nestotožňuje a má za to, že tento je nesprávny. Opätovne poukazuje na výpoveď 13 vrátnikov, ktorí po zákonom poučení, ako svedkovia, zhodne ako v prípravnom konaní tak aj na hlavných pojednávaniach jednoznačne a bez pochybností uviedli, že každé nákladné motorové vozidlo pri vstupe do areálu K. SK, s.r.o. W. bolo zapísané do evidencie vedenej na vrátnici, tzn. ŠPZ vozidla, čas a dátum vstupu do areálu, pričom taktiež všetci zhodne uviedli, že ani v jednom prípade sa nestalo, aby nákladné motorové vozidlo vstúpilo do areálu bez toho, aby toto nezapísali do evidencie vedenej na vrátnici. Následne po zapísaní motorového vozidla vrátnik, ktorý tento zápis realizoval, otvoril závoru a až potom uvedené motorové vozidlo mohlo vojsť do areálu. Taktiež chce poukázať na svedeckú výpoveď minimálne 10 vodičov, ktorí po zákonom poučení ako svedkovia, v prípravnom konaní, ako aj na hlavných pojednávaniach vypovedali, že pri každom vstupe do areálu bola závoru zatvorená a až po zastavení motorového vozidla a po jeho zapísaní na vrátnici, na pokyn vrátnika, ktorý otvoril závoru, mohli vojsť do areálu. Poukazuje aj na v obžalobe uvedených 333 prípadov, v ktorých boli neoprávnene, teda fiktívne, potvrdené dodacie listy o dodaní drevnej hmoty od oboch obžalovaných ako dodávateľov, pričom je nemysliteľné, aby v toľkýchto prípadoch vrátnici vykonávajúci službu, nezapísali tieto motorové vozidlá a tieto by pustili bez zápisu do areálu, pričom vo všetkých prípadoch išlo o vozidlá, ktoré mali viesť údajne drevnú štiepku do areálu spoločnosti. Dáva do pozornosti odvolacieho súdu to, že tento vo svojom zrušujúcom uznesení zo dňa 20.04.2016, okrem iného, naznačil okresnému súdu, že opotrebenie dodacích listov nemôže zhodnotiť a vyhodnotiť sám na základe vlastných úvah a indícií, ale takéto ohodnotenie môže vykonať iba odborne spôsobilá osoba. Okresný súd ale tzv. opotrebenie, resp. neopotrebenie dodacích listov, ktoré podľa obžaloby boli fiktívne, vyhodnotil opätovne sám s tým, že podľa opotrebenia tieto javia na prvý pohľad známky bežného opotrebovania a to z dôvodov, ktoré tam súd uvádza. Má za to, že v intenciách takýchto právnych úvah súd prvého stupňa postupoval aj vo vzťahu k ďalším dôkazom, ktoré mali byť presne vykonané v zmysle zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu, pričom tieto vykonané neboli a súd zabezpečené dôkazy vyhodnotil jednoznačne v prospech všetkých troch obžalovaných. S poukazom na všetky uvedené skutočnosti navrhol vyhovieť jeho odvolaniu a napadnutý rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 41T/59/2011 zo dňa 19.06.2019 ako nezákonný zrušil a vec vrátil tomuto súdu na nové konanie a rozhodnutie.

K takto podanému odvolaniu sa písomne vyjadril obhajca obž. W., ktorý považuje odvolanie prokurátora za nedôvodné. Napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je aj po doplnení ďalšieho dokazovania v súlade s pokynmi odvolacieho súdu po vecnej, právnej, ako aj skutkovej stránke správny. Odôvodnenie odvolania prokurátora zo dňa 19.08.2019 je po obsahovej stránke s drobnými úpravami prakticky totožné s jeho odvolaním zo dňa 04.04.2016 proti druhému oslobodzujúcemu rozsudku zo dňa 25.01.2016 (ktoré argumentačne kopírovalo doplnenie dôvodov odvolania prokurátora zo dňa 09.07.2014 proti prvému oslobodzujúcemu rozsudku zo dňa 16.04.2014). Obžalovaný v plnom rozsahu poukazuje na všetky svoje doterajšie vyjadrenia a písomné podania uskutočnené v tomto konaní. Súd prvého stupňa sa v napadnutom rozsudku postupne, podrobne, logicky a presvedčivo vysporiadava s celým vykonaným dokazovaním, ako aj podstatnými okolnosťami, vrátane tých, o ktoré opiera obžaloba vinu obžalovaných a detailne uvádza, prečo ich nepovažuje za preukázané. Celé obvinenie proti

obžalovaným je postavené na porovnaní dodacích listov údajne fiktívnych dodávok drevnej hmoty s ručne písanou evidenciou vrátnice poškodeného, ktorej správnosť, úplnosť a dôveryhodnosť bola zásadne spochybnená vykonaným dokazovaním (audit a najmä jeho závery o závažných nedostatkoch evidencie na vrátnici, ktorá bola v rozhodnom čase ručne vedená, chýbajúca časť evidencie za určité obdobie, ale aj chýbajúce zápisy v zabezpečenej evidencii, výsluch členov audítorského tímu, niektorých hasičov/vrátnikov, najmä K. a Q., ale aj svedkov, napr. J., M. M. za poškodeného, K., Y., W., A. M. a M.). Nepravdivé je tvrdenie, že 13 vrátnikov a 10 vodičov zhodne, jednoznačne a bez pochybností uviedlo, že každé nákladné motorové vozidlo bolo pri vstupe do areálu K. zapísané do evidencie vedenej na vrátnici a nestalo sa, aby nákladné vozidlo nebolo zaevidované na vrátnici. Niektorí svedkovia-vrátnici vypovedali, že sa kontrolovalo každé vozidlo, niektorí uviedli, že sa nekontrolovali vozidlá poškodeného, príp. servisné vozidlá, ďalší svedkovia potvrdili, že kontrola sa týkala len nákladných vozidiel a iní uviedli dokonca, že sa nekontrolovali ani všetky vstupujúce nákladné vozidlá. Z toho je zrejmé, že medzi svedkami - vrátnikmi nebola zhoda vo výpovediach o tejto podstatnej okolnosti. Navyiac, žiadny z týchto svedkov nevypovedal ani ku jednému konkrétnemu prípadu údajnej fiktívnej dodávky. Súčasne rozoberá výpovede jednotlivých svedkov - E., A., J. X., S. K., Y. a skutočnosti z nich vyplývajúce. Vodiči prichádzajúcich (aj dodávateľských) vozidiel nemali reálne žiadnu možnosť overiť si, či a čo je do evidencie zapísané a nevykonávala sa fyzická kontrola dodávok a ak áno, tak iba vizuálna. Niektorí vodiči boli dokonca do areálu vpustení bez kontroly mávnutím ruky. Teda vodiči v žiadnom prípade nemohli vedieť o zápisoch do evidencie v konkrétnom prípade a aj ich výpovede boli len o tom, ako zvykol prebiehať vstup do K.. Poškodený počas celého dlhotrvajúceho konania nepredložil vstupné lístky, ktoré sa vydávali všetkým vodičom vstupujúcim do areálu poškodeného, teda aj vodičom nákladných vozidiel, ako to napokon potvrdili svedkovia vrátnici (napr. E., K., V., B.) a viacerí vypočutí šoféri (napr. svedkovia K., V.). Týmto dôkazom a jeho porovnaním s evidenciou vrátnice by sa dali objektivizovať údajne fiktívne dodávky, takýto dôkaz však ani poškodený ani obžaloba nezabezpečili. Všetky mesačné inventúry v období od decembra 2006 do augusta 2007 boli v poriadku a nikdy sa nevyskytol žiaden problém ani chýbajúce zásoby. Uvedené potvrdil svedok K. - vedúci drevoskladu, ako aj kolegovia obž. R. nákupcovia drevnej hmoty - svedkovia H. a B. a vyplýva to aj z dokladov predložených poškodeným. Na základe vykonaného znaleckého dokazovania Ing. Š. H., znalcom z odboru lesníctvo, odvetvie spracovanie dreva, ktorým boli vyvrátené tvrdenia znalca účtovníka Ing. J. C. a bolo preukázané, že obžalovaný W. disponoval dostatočným množstvom drevnej hmoty pre dodanie poškodenému (a to aj pri započítaní tzv. fiktívnych dodávok), pričom znalec pri výsluchu potvrdil, že časť jemu dodanej drevnej hmoty nemohol prepočítať na prm a časť dodanej drevnej hmoty získal zadarmo vypratávaním prevádzok píl (svedok V.). Prokurátor vytrvalo ignoruje aj fakt, že fiktívnu (podľa ZP Ing. C.) má byť aj dodávka drevnej hmoty zo dňa 24.04.2007, teda v období dovolenky S. R.. Opakovaná výhrada prokurátora k posudzovaniu opotrebenia dodacích listov samotným súdom a nie odborne spôsobilou osobou, absolútne neobstojí. Obhajoba hneď od počiatku uvádzala, že neexistuje znalec na „odborné posudzovanie“ zložitej skutočnosti, akou nepochybne je stav opotrebenia dodacích listov, pričom ani prokurátor ani odvolací súd neidentifikovali znalecký odbor a odvetvie, ktorý sa tým má zaoberať. Na základe zistení súdu prvého stupňa dopytom na viacero odborných a expertíznych subjektov, bolo dokázané, že neexistuje žiadny subjekt, ktorý by takúto znaleckú činnosť mohol vykonať. Rozhodnutie súdu prvého stupňa je správne a spravodlivé a navrhuje preto odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietnuť.

Z vyjadrenia splnomocnenca poškodeného vyplýva, že tento podrobne vyslovil svoje stanovisko ku škode a skutku vo svojich podaniach zo dňa 04.04.2016, ako aj v záverečnej reči zo dňa 19.06.2019. Škoda poškodenému skutočne vznikla. Za jednotlivé tzv. „fiktívne“ dodávky poškodený zaplatil a tovar nedostal. Chce zdôrazniť, že ani jeden z obžalovaných a ani ich obhajcovia nikdy nespochybnili výšku požadovanej škody. Z hľadiska prevedeného dokazovania pred súdom I. inštancie preto považuje uplatnený nárok na náhradu škody za nepochybný. Žiada odvolací súd, aby v prípade, že opätovne prehodnotí vinu obžalovaných a ak ich uzná vinnými, aby prijal záver aj o náhrade škody tak, ako sú zo spáchania skutkov obžalovaní. V následných častiach svojho podania rozoberá povinnosť súdu rozhodnúť o nároku na náhradu škody a hodnotenie výpovede jednotlivých svedkov, listinných dôkazov zo strany okresného súdu. Poškodený má za to, že z rozsiahleho vykonaného dokazovania bolo preukázané, že tzv. fiktívne dodávky sa udiali iba na základe dodacích listov, podpísaných iba obž. R. a iba na dodávky drevnej hmoty autami obž. K. a W., ktoré neboli evidované, teda neprešli jedinou vrátnicou poškodeného, a preto sú vinní tak, ako im to kladie obžaloba.

Na základe takto podaného odvolania krajský súd v zmysle ustanovenia

§ 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, prihliadajúc aj na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. a dospel k záveru, že odvolanie okresného prokurátora nie je dôvodné.

Odvolací súd v prvom rade poukazuje na to, že v danej trestnej veci už predtým viackrát konal, pričom z dôvodov potreby doplnenia dokazovania boli predchádzajúce rozsudky prvostupňového súdu zrušené a vec vrátená na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Úvodom je potrebné konštatovať, že prvostupňový súd na hlavných pojednaniach vykonal rozsiahle dokazovanie týkajúce sa skutkov uvedených v obžalobe okresného prokurátora. Vo vzťahu k týmto skutkom boli vykonané dôkazy v celom rozsahu potrebnom na zistenie a ustálenie skutkového stavu veci a to zákonným spôsobom. Zabezpečené dôkazy boli okresným súdom vyhodnotené v súlade so zásadou uvedenou v § 2 ods. 12 Tr. poriadku a skutkové zistenia uvedené v napadnutom rozsudku sú odrazom výsledkov dokazovania, s ktorými sa krajský súd v tomto štádiu trestného konania napokon stotožnil a tieto považuje za správne. Rozsudok okresného súdu obsahuje odôvodnenie, v ktorom je vyložené, ktoré skutočnosti boli vzaté za dokázané a o ktoré dôkazy sa prvostupňový súd opieral a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení dôkazov. S týmto odôvodnením sa stotožnil aj odvolací súd a v celom rozsahu naň odkazuje.

Okresný súd pri svojom rozhodovaní o tom, že nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý sú obžalovaní B. R., Q. K. a V. W. stíhaní, vychádzal predovšetkým z toho, že vykonaným dokazovaním mal za skutočne preukázané, že jednotliví vodiči vošli do areálu poškodeného vždy za situácie, že im vrátnik otvoril závoru. Iná možnosť nebola ani možná. V tomto smere však nemal prvostupňový súd za to, že samotné otvorenie závory automaticky znamenal zápis do evidencie prichádzajúcich vozidiel, ktorá sa viedla na vrátnici. Táto evidencia sa nevedla v žiadnej automatizovanej forme, to znamená, že každý jeden zápis musel urobiť vrátnik ako fyzická osoba, ručne. Bolo len na ňom, že keď otvoril závoru, či vypísal príslušné údaje ohľadom vchádzajúceho vozidla. Bola to teda jeho slobodná vôľa a jeho samostatné rozhodnutie, či urobí alebo neurobí príslušný zápis. Otvorenie závory nevedlo jeho ruku a fyzicky ho nenútilo, aby takýto zápis urobil. Súd teda nemal za preukázané, že skutočne každý jeden vrátnik ku každému jednému vozidlu urobil vždy zápis v príslušnej evidencii. Vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, žeby v rozhodnom čase bola vykonaná reálna, fyzická kontrola, či skutočne sa v danom čase nachádzajú v areáli K. iba tie vozidlá, ktoré sú zapísané v evidencii na vrátnici a vznikli oprávnené pochybnosti o tvrdení skutočnosti, t.j., že evidencia na vrátnici bola v rozhodnom období vedená na 100%. O tom svedčí aj skutočnosť, že u poškodeného chýba evidencia príchodov a odchodov vozidiel za obdobie od 15.3.2007 do 4.4.2007. Evidencia vedená na vrátnici, teda neposkytuje nespochybniteľný fakt, že skutočne, ak nejaké vozidlo v nej nie je zapísané, že sa nemohlo nachádzať v areáli K.. Obžaloba nevyprodukovala žiadny iný priamy dôkaz, ktorý by nasvedčoval tomu, že skutočne obž. R., toho a toho dňa, potvrdil odtlačkom pečiatky a svojím podpisom dodací list na dodávku drevenej hmoty v konkrétnom množstve, vyjadrenom v objemovej jednotke priestorový meter, hoci v skutočnosti v takomto objeme, takýto materiál fyzicky dodaný nebol. V tejto súvislosti mal súd prvého stupňa za to, že orgány činné v trestnom konaní nekriticky prevzali ako vlastné, podstatné tvrdenia poškodeného vo vzťahu k žalovanej veci. Zdôrazňuje, že z výpovedí svedkov Y. K. a B. N., autorov vnútorného auditu, vyplýva, že audit vykonali iba na vzorke náhodne vybratých dodávateľov v počte 5 až 6 pri celkovo 30 dodávkach. Následne zistili určité nezrovnalosti práve u K. a W., a preto sa zamerali na preskúmanie ich všetkých dodávok za predmetné obdobie. Zároveň tento audit zistil množstvo nedostatkov aj v iných oblastiach podnikania poškodeného. Z tohto dôvodu bolo preto namieste preveriť možné fiktívne dodávky ohľadom všetkých dodávateľov drevenej hmoty za rozhodné obdobie. Obžaloba, podľa názoru okresného súdu, nevykonala príslušné objasňovanie, v snahe vyhnúť sa riziku, že skutočne by boli zistené údajne fiktívne dodávky aj pri iných pracovníkoch drevoskladu poškodeného aj v inom, ako žalovanom období. V tomto prípade by bol ohrozený jeden z hlavných argumentov obžaloby, že v čase, keď obž. R. nebol prítomný na pracovisku, ku žiadnym fiktívnym dodávkam nedochádzalo.

Z výpovede svedka Q. K. ako priameho nadriadeného obž. R. pritom vyplýva, že každý mesiac sa na drevosklade vykonávala inventúra, keď sa porovnával zistený stav fyzickou kontrolou, s tým, čo bolo uvedené v záznamoch. Nikdy pri týchto inventúrach neboli zistené nejaké nedostatky, t.j. že by chýbala určitá drevná hmota v určitom objeme, vyjadrenom v jednotke priestorového metra. Ďalej uviedol, že pokiaľ by bolo zistené, že chýba drevná hmota o objeme okolo 2.000 priestorových metrov, určite sa to

dalo zistiť. Toto jeho tvrdenie súd stavia do protikladu s tvrdením poškodeného, že v mesiaci júl 2007 malo dôjsť k fiktívnym dodávkam drevnej hmoty v rozsahu 2.000 prm a v auguste 2007 v rozsahu 2.486 prm. Pokiaľ by skutočne takéto množstvo chýbalo, je nepochybné, že svedok K. ako nadriadený obž. R., by to zistil. Poškodený ani obžaloba pritom vôbec neuvádzali, prečo tomu tak nebolo.

Obžaloba pred súdom neprodukovala žiadne dôkazy, na základe ktorých by súd mohol uzavrieť kde, kedy a na čom konkrétne sa mali účastníci tejto dohody dohodnúť. Neboli produkované ani dôkazy, práve prečo medzi týmito obžalovanými mala byť uzatvorená táto dohoda, ako medzi sebou komunikovali, pritom, čo sa im kladie za vinu a v akom pomere si mali rozdeliť zisk z tejto činnosti. Oboznámenými záznamami o uskutočnenej telekomunikačnej prevádzke z mobilov obžalovaných, resp. ich blízkych, súd nemal za preukázané, že by títo boli medzi sebou v telefonickom kontakte. Obžaloba úplne ponechala stranou zodpovedanie otázky, kde nakoniec mali skončiť takto získané finančné prostriedky veľkého rozsahu, prevyšujúce sumu 10.000.000,-Sk. Nebolo preukázané, žeby obžalovaní žili „nad svoje pomery“.

Na základe znaleckého posudku znalca Ing. H. mal okresný súd za vyvrátené tvrdenie znalca Ing. C., tak ako to tento uviedol na strane 38 a 39 svojho posudku, že obžalovaným bolo dodané menšie množstvo drevnej hmoty, ako množstvo, ktoré vzápätí dodali svojim odberateľom. Znalec Ing. C. je znalcom z odvetvia účtovníctva, a teda nebol oprávnený vyjadrovať sa k prepočtu drevnej hmoty. Tak mohol urobiť iba znalec Ing. H., ktorý je znalcom z príslušného odvetvia, pričom z ním podaného znaleckého posudku č. 6/2017 (str. 32-37) vyplýva, že po prepočte jednotlivých jednotiek, v ktorých bola dodaná drevená hmota obom obžalovaným v rozhodnom období na jednotku priestorový meter, možno konštatovať, že obž. K. bola bez pochyb dodaná drevená hmota o objeme 112.599,472 prm, s pochybnosťami od 619,5 prm do 1.115 prm a obž. W. bola bez pochyb dodaná drevená hmota o objeme 9.126 prm, a teda následne mohli dodať svojim odberateľom dodávky drevnej hmoty a to aj so započítaním tzv. fiktívnych dodávok.

Taktiež zo znaleckého posudku Ing. C. V. W., znalca z odboru preprava, odvetvie preprava, špedícia a zasielateľstvo vyplýva, že obž. K. vzhľadom na množstvo nakúpených PHM a aj vzhľadom na motorové vozidlo, ktoré použil na prepravu svojich dodávok v rozhodnom období pre svojich odberateľov, vrátane K., mohol po technickej stránke vykonať aj dodávky, o ktorých obžaloba tvrdí, že boli fiktívne.

Uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2To/12/2016 zo dňa 20.4.2016 síce bolo nariadené prvostupňovému súdu, aby do konania pribral súdneho znalca, ktorý by vyhodnotil stupeň opotrebovateľnosti jednotlivých dodacích listov, avšak prvostupňový súd v tomto smere zistil, že v rámci Slovenskej republiky neexistuje žiadny subjekt, ktorý by takúto znaleckú činnosť mohol vykonať. Z tohto dôvodu nebolo možné z objektívnych príčin zrealizovať predmetný pokyn druhostupňového súdu.

Súd v prípade vyhlásovania odsudzujúceho rozsudku musí byť na základe vykonaného dokazovania presvedčený, že skutočne sa obžalovaní dopustili žalovaných trestných činov. V tomto prípade takúto vnútornú istotu okresný súd nenadobudol. Vykonaným dokazovaním, tak ako je to uvedené vyššie, mal súd za vyvrátené zásadné tvrdenia obžaloby ohľadom viny obžalovaných.

Prvostupňový súd mal k dispozícii len nepriame dôkazy, ktoré nasvedčujú vine obžalovaných, avšak tieto netvorili logickú a ničím narušovanú sústavu navzájom sa dopĺňujúcich dôkazov, ktoré by vo svojom celku spoľahlivo preukázali všetky okolnosti žalovaných skutkov a z ich spáchania usvedčovali práve týchto obžalovaných a súčasne vylúčili možnosť akéhokoľvek iného záveru. Preto okresný súd musel rozhodnúť podľa zásady „in dubio pro reo“. Po vyhodnotení všetkých okolností prípadu, tak jednotlivito ako aj v súhrne, mal súd prvého stupňa zato, že nebola preukázaná objektívna stránka skutkovej podstaty žalovaných trestných činov. Obžalovaní teda poškodeného neuviedli do omylu, pretože nebolo vykonaným dokazovaním bez pochyb preukázané, že došlo k tzv. fiktívnym dodávkam drevnej hmoty tak, ako to tvrdila obžaloba. Z takto uvedených dôvodov preto okresný súd obžalovaných spod obžaloby podľa § 285 písm. a/ Tr. poriadku oslobodil, pretože nebolo dokázané, že sa stali skutky, pre ktoré boli obžalovaní stíhaní.

Keďže obžalovaní boli spod obžaloby oslobodení, prvostupňový súd bol povinný v súlade s § 288 ods. 3 Tr. poriadku poškodeného U. V. SK, s.r.o., A. č. XX, W., IČO 31 733 085, ako právneho nástupcu K. SK, s.r.o., A. č. XX, W., IČO 36 474 697 odkázať s nárokom na náhradu škody na civilné súdne konanie.

S poukázaním na takúto dôkaznú situáciu a jej hodnotenie krajský súd sa už stotožnil v tomto štádiu trestného konania a na podklade doposiaľ vykonaných dôkazov so záverom okresného súdu, že výsledky dokazovania jednoznačne nepreukázali konanie obžalovaných B. R., Q. K. a V. W. tak, ako im to bolo kladené obžalobou za vinu. Odvolací súd preto považoval rozhodnutie prvostupňového súdu o oslobodení obžalovaných spod obžaloby podľa § 285 písm. a/ Tr. poriadku za zákonné a správne.

Krajský súd k okrem uvedenému ešte dodáva, že v danom prípade oproti sebe stoja dve protichodné verzie žalovanej trestnej činnosti. Na jednej strane sú výpovede obžalovaných R., K., W., v ktorých tvrdia, že nedošlo ku spáchaniu skutkov tak, ako sú uvedené v obžalobe, vodičov obžalovaných K. a W. a to Q. Y., T. A., B. K. o uskutočňovaní prepráv drevenej štiepky, spôsobu, akým vchádzali do areálu poškodeného a na druhej strane výsluchy ďalších svedkov, či už vrátnikov poškodeného alebo vodičov iných dodávateľských firiem, ktorí tvrdili, že do areálu poškodeného bolo možné vojsť s nákladným vozidlom len po jeho zapísaní do evidencie vozidiel vedeného na vrátnici poškodeného, teda sa jedná o situáciu „tvrdenia proti tvrdeniu“. Svedok T. K., ktorý pracoval u poškodeného ako vrátnik - hasič, pri svojom výsluchu naopak tvrdil, že niekedy sa stalo aj jemu osobne, že do areálu závodu pustil vozidlo s materiálom bez toho, aby ho zaevidoval na vrátnici do príslušnej evidencie. Toto sa stávalo podľa jeho vedomostí aj iným jeho kolegom, čo zistil tak, že keď sa menila zmena, bolo zrazu na výstupe z firmy vozidlo, ktoré nebolo pracovníkom predchádzajúcej zmeny do evidencie zapísané.

Odvolací súd ani po vykonaní všetkých do úvahy prichádzajúcich a možných dôkazov a na základe výsledkov už uskutočneného dokazovania nemôže spoľahlivo /teda bez rozumných a dôvodných pochybností/ uzavrieť, že sa stali skutky, ktoré sú predmetom obžalobného návrhu. Existencia rozporov medzi jednotlivými dôkazmi či skupinami dôkazov nie je neobvyklá, pokiaľ však nie je možné jednoznačne určiť, ktorá z variant skutkového stavu odpovedá skutočnosti, je potrebné pri zachovaní zásady „in dubio pro reo“ zvoliť variantu pre obžalovaného najpriaznivejšiu.

Aj krajský súd je preto toho názoru, že je namieste aplikovať zásadu „in dubio pro reo“ (v pochybnostiach v prospech). Táto prichádza do úvahy vtedy, ak pochybnosti, ktoré vznikli v trestnom konaní o dokazovanej skutočnosti, trvajú aj po vykonaní a zhodnotení všetkých dostupných dôkazov, ktoré môžu reálne prispieť k náležitému zisteniu skutkového stavu, a to v rozsahu nevyhnutnom na objektívne, stavu veci a zákonu zodpovedajúcemu spravodlivému rozhodnutiu.

Zásada prezumpcie nevinu vyžaduje, aby to bol štát, kto nesie v trestnom konaní dôkazné bremeno. V prípade existencie akýchkoľvek rozumných pochybností je ich potrebné vykladať v prospech obžalovaného a nie naopak. Nie je totiž povinnosťou obžalovaného dokazovať svoju nevinu. Vykonané dôkazy musia jednoznačne a s najvyšším stupňom istoty preukazovať, že skutok uvedený v obžalobe sa stal, že predstavuje skutočnú hrozbu pre spoločnosť a že práve obžalovaný je osobou, ktorá sa žalovaného skutku dopustila. V prípade existencie akýchkoľvek rozumných pochybností je ich potrebné vykladať v prospech obžalovaného a nie naopak. Ani vysoký stupeň podozrenia sám osebe nevytvára zákonný podklad pre odsudzujúci výrok.

Aj tento prípad preukazuje, aké dôležité a nevyhnutné je riadne zabezpečenie dôkazov orgánmi prípravného konania v čo najkratšom čase po skutkovej udalosti. Pochybenie v naznačenom smere spravidla znamená nemožnosť náležitého zistenia a preukázania skutkového stavu v rozsahu požadovanom ustanovením § 2 ods. 10 Tr. por. <<http://www.epi.sk/Main/Default.aspx?Template=~/Main/TArticles.ascx&phContent=~/ZzSR/ShowRule.ascx&RuleId=0&FragmentId1=3507546&FragmentId2=3507546&VirtualDate=1.+1.+2001>>, resp. vedie k vzniku a pretrvávaniu pochybností o priebehu skutkového deja a tým k povinnosti súdu uplatniť pravidlo "in dubio pro reo". V súvislosti s uvedeným je preto potrebné uviesť, že orgány činné v trestnom konaní nekonali v súlade so zásadou náležitého zistenia skutkového stavu vyjadrenou v § 2 ods. 10 Tr. poriadku, pretože nevykonali a nezabezpečili potrebné a podstatné dôkazy ihneď po skutku a to či už vstupné lístky do areálu poškodeného, ktoré mali byť podpísané ako vrátnikom, tak aj vodičom nákladného vozidla a osobou, za ktorou daný vodič šiel, tachografy nákladných vozidiel obžalovaných K. a W., prípadne knihu jász nákladných motorových vozidiel od obžalovaných dodávateľov drevnej štiepky, ktoré by boli spôsobilé vyvrátiť ich predkladanú argumentáciu o reálnom uskutočnení ciest. Je pritom potrebné súhlasiť s názorom obhajoby, že práve porovnaním vstupných lístkov, ktoré mali vydávať vrátnici vstupujúcim vodičom nákladných vozidiel do objektu poškodeného a ich porovnaním s

evidenciou vrátnice by sa dali objektivizovať údaje fiktívne dodávky, čo ale zo strany, či už poškodeného alebo orgánov činných v trestnom konaní, predložené nebolo.

Krajský súd ďalej považuje za potrebné uviesť, že skutočnosti uvádzané či už prokurátorom alebo poškodeným nepostačujú na to, aby mohli byť obžalovaní uznaní za vinných zo žalovaného skutku. Vykonané dôkazy totiž vylučujú spoľahlivý záver o vine obžalovaných a ďalšie dokazovanie vo vzťahu k dokazovanej skutočnosti už nie je možné vykonať. Vo veci boli vykonané všetky dôkazy pre náležité zistenie skutkového stavu, ale tieto nestačili pre uznanie viny obžalovaných a nie je možné vykonať iné dôkazy za účelom vyvrátiť dôvodné pochybnosti.

Napokon z výpovede F. M. (vtedajšieho konateľa poškodenej spoločnosti) vyplýva, že v tom čase mali nedostatočný kontrolný mechanizmus na príjme drevnej hmoty a následnom výdaji. Jeho úlohou bolo vyhodnocovať inventúru drevnej hmoty na sklade, pričom na jeden meter kubický výrobku sa malo spotrebovať zhruba 4 alebo 4 a pol priestorového metra drevnej hmoty. Keby výsledok inventarizácie bol, že tento koeficient zásadne unikal, či už pod číslo 4 alebo nad 4 a pol, začal by sa zaujímať o to a hľadať príčinu. Svedok Ing. P. W. (v tom čase finančný riaditeľ poškodeného) mimo iného uviedol, že inventarizácia drevnej hmoty bola uskutočňovaná na mesačnej báze. Spotreba drevnej hmoty v skladovom systéme bola odpočítavaná v mesačných dávkach na rozdiel od evidencie výroby, ktorá bola kontinuálna. Pravidelnými inventarizáciami a porovnaním spotrebnej normy neboli zistené odchýlky, ktoré by sa mimoriadne vymykali bežnej tolerancii, pričom miera nepresnosti na základe ich dlhodobého merania mohla predstavovať odchýlku cca 1 až 2 percentá. Teda ani samotná poškodená spoločnosť nezistila nejaké významné nezrovnalosti (schodok) medzi príjmom drevenej hmoty a následnou výrobou finálnych výrobkov. Ak by sme aj pripustili možnosť, že v rámci mesačných inventúr by bolo ťažko zistiť väčší rozdiel medzi príjmom drevnej hmoty na sklad a jej reálnym stavom (teda viac ako 2.000 priestorových metrov), pri množstve dodávok, ktoré mali byť podľa strany obžaloby fiktívne, určite by sa to malo nevyhnutne prejaviť v rámci celoročnej inventarizácie, keďže pomer medzi tzv. fiktívnymi dodávkami s reálnymi by musel byť jednoznačne markantnejší a to aj s následným porovnaním s celoročnou produkciou výrobkov poškodeného a ním uvádzanými koeficientami spotreby, resp. tolerancie. Tvrdenia obžaloby o spôsobení škody fiktívnymi dodávkami drevnej hmoty od obžalovaných K. a W. sú teda postavené výlučne len na nezrovnalostiach medzi vstupnou evidenciou vrátnice, ktorá bola v súdnom konaní spochybnená a dodacími listami od týchto obžalovaných dodávateľov, ktoré mal potvrdiť obž. R..

V tejto súvislosti je potom potrebné zdôrazniť, že každý je povinný chrániť si svoj majetok primeraným spôsobom, musí mať určitý stupeň ostražitosťi, obozretnosti a osobnej zodpovednosti, v zmysle zásady *vigilantibus iura scripta sunt* (práva patria bdelym - zákony sú písané pre bdelych), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv, a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením, či zanedbaním môžu stratiť svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a podobne.

K jednotlivým odvolacím námietkam prokurátora krajský súd poukazuje na vyššie rozvedené právne úvahy, ktorými sa riadil pri preskúmaní jednotlivých výrokov napadnutého rozsudku. Pokiaľ ide o samotné hodnotenie dôkazov, odvolací súd na základe preskúmania odôvodnenia napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa a na základe štúdia predloženého spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvého stupňa sa správne, logicky a presvedčivo vysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre jeho rozhodnutie. Žiadnym z vykonaných dôkazov nebolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané, aby obžalovaní konali takým spôsobom, ako im to kládla obžaloba za vinu, pričom prokurátor nevyvrátil obranu obžalovaných ohľadne reálneho dodania drevnej hmoty. Podstatou podaného odvolania je taktiež snaha prokurátora dosiahnuť, aby krajský súd prehodnotil vykonané dôkazy a na základe iného hodnotenia v intenciách požiadavky strany obžaloby dospel k odlišným skutkovým záverom, než aké urobil prvostupňový súd. Je ale potrebné konštatovať, že skutkový stav bol okresným súdom na podklade vykonaného dokazovania zistený správne a následne bolo vo veci aj zákonne rozhodnuté. V danom prípade je tiež nutné uviesť, že poškodený na jednej strane tvrdí, že k dodaniu drevenej hmoty od obžalovaných K. a W. nedošlo, ale na druhej strane, zo žiadnej z vykonaných mesačných inventúr, audítorských správ nevyplýva, aby bol zistený nejaký rozdiel medzi prijatým množstvom drevnej hmoty a jej skutočným stavom na sklade poškodeného. Taktiež medzi

výdajom hmoty z drevoskladu a jej prijatím do výroby a následnou produkciou finálnych výrobkov nebol taký percentuálny rozdiel, ktorý by avizoval nejakú významnú nerovnosť medzi vstupom a výstupom. Nedostatočná aplikácia vnútornej kontroly zo strany poškodeného a zobrať zreteľa zo strany súdu na vyššie uvedené skutočnosti pri posudzovaní tohto prípadu, potom vyvolávajú záver o tom, že vznikajúce pochybnosti nemôžu byť hodnotené v neprospech obžalovaných, nakoľko nejednoznačnosť dôkazu má byť vyhodnotená v ich prospech, nie proti nim. Uvedenú zásadu nie je možné prispôbiť si rozhodnutiu, pretože táto sa musí v znení zákona vykladať za takejto situácie, t.j. v pochybnostiach v prospech obžalovaného.

Záver o tom, či v tomto prípade existuje aj zavinenie v zmysle Trestného zákona a v akej forme, je záverom právnym. Tento právny záver o subjektívnych znakoch trestného činu sa však musí zakladať na skutkových zisteniach súdu vyplývajúcich z vykonaného dokazovania rovnako, ako záver o objektívnych znakoch trestného činu. Skutočnosti duševného (psychického) života významné pre právny záver o tom, či je tu zavinenie a v akej forme, sú predmetom dokazovania práve tak, ako všetky ostatné okolnosti napíňajúce znaky trestného činu. Pri zisťovaní okolností, ktoré majú význam pre záver o zavinení, nemožno vopred prikladať osobitný význam žiadnemu dôkaznému prostriedku, ale zavinenie a jeho formu treba usudzovať zo všetkých konkrétnych okolností, za ktorých bol trestný čin spáchaný a zo všetkých dôkazov významných z tohto hľadiska. So zreteľom na zásadu voľného hodnotenia dôkazov (ustanovenie § 2 ods. 12 Tr. por.) zákon neprikladá a priori žiadnemu dôkazu osobitný význam. Zásada náležiteho zistenia skutkového stavu v zmysle § 2 ods. 10 Tr. por. tiež vyžaduje, aby súd oprel svoje rozhodnutie o vine a treste o jednoznačne zistené a bezpečne preukázané fakty, nie iba o pravdepodobnosť. Za zistenie skutočného stavu veci preto nemožno považovať iba zistenie o pravdepodobnosti dokazovanej skutočnosti, hoci výsledky dokazovania pripúšťajú možnosť urobiť záver, že existuje, avšak na druhej strane vylučujú možnosť iného alebo opačného záveru.

Nie je ani dôvodom na zrušenie napadnutého rozsudku skutočnosť, že prokurátor na základe svojho presvedčenia poukazuje na možnosť hodnotenia tých istých dôkazov s iným do úvahy prichádzajúcim výsledkom. Aj keby prichádzali do úvahy dva či viac výkladov na základe vykonaných dôkazov, nie je možné urobiť záver, ktorý najviac zaťažuje obžalovaného, a to práve s ohľadom na princíp prezumpcie neviny, ktorý vyžaduje, aby to bol štát, ktorý nesie konkrétne dôkazné bremeno a tam, kde sú akékoľvek pochybnosti, musia byť vyložené v prospech obžalovaného. V uvedenom smere je nutné stotožniť sa s postupom súdu prvého stupňa, nakoľko výrok o vine môže byť založený len na takých dôkazoch, ktoré celkom vylučujú pochybnosť, že sa stal skutok, ktorý je predmetom trestného stíhania a pokiaľ neexistuje ucelená reťaz dôkazov, tak priamych ako aj nepriamych pre vyslovenie bezpečného záveru, že sa stal skutok, ktorý je predmetom trestného stíhania a ak zostanú po vyčerpaní všetkých dôkazných prostriedkov pochybnosti o niektorej skutkovej okolnosti dôležitej pre zavinenie, je nevyhnutné obžalovaného oslobodiť spod obžaloby pri rešpektovaní zásady in dubio pro reo.

Sumarizujúc uvedené preto krajský súd už len záverom dodáva, že na základe vykonaného dokazovania a vyhodnotenia dôkazov v súlade so zásadou uvedenou v § 2 ods. 12 Tr. por. dospel okresný súd k správne záveru o tom, že vykonanými dôkazmi nebolo jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že skutok uvedený v obžalobe prokurátora spáchali obžalovaní B. R., Q. K. a V. W.. Aj podľa názoru odvolacieho súdu, výsledky vykonaného dokazovania odôvodňujú postup podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku. V danej trestnej veci sa nevyžaduje, aby bolo bez pochybností preukázané, že sa skutok nestal, naopak, pre oslobodenie spod obžaloby stačí len pochybnosť o tom, či sa skutok stal.

To boli podstatné dôvody, pre ktoré krajský súd riadny opravný prostriedok okresného prokurátora vyhodnotil ako nedôvodný a jeho odvolanie zamietol postupom podľa § 319 Tr. poriadku. jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.